

Sygn. akt I UK 68/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)
SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)
SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania B. A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 maja 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania i orzeczenia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 28 września 2017 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 czerwca 2016 r. zmieniającego decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 22 października 2015 r.

i przyznającego wnioskodawcy B. A. prawo do emerytury pomostowej od 27 sierpnia 2015 r.

W sprawie tej ustalono, że wnioskodawca (ur. 10 sierpnia 1955 r.) złożył w dniu 27 sierpnia 2015 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Na datę złożenia wniosku osiągnął wiek 60 lat oraz udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, a także nie pozostawał w stosunku pracy. Niekwestionowany przez organ rentowy okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosił łącznie 14 lat, 10 miesięcy i 29 dni, na który składały się następujące okresy zatrudnienia: od 1 września do 27 października 1975 r. oraz od 16 października 1977 r. do 30 listopada 1978 r. na stanowisku adiunkta w P. [...], od 1 grudnia 1978 r. do 31 lipca 1981 r. na stanowisku funkcjonariusza Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w P., od 6 października 1981 r. do 30 czerwca 1982 r. na stanowisku zwrotniczego w P. S.A. Stacji Rejonowej K. i R., a od 1 lipca 1982 r. do 6 grudnia 1988 r., od 10 grudnia 1988 r. do 25 września 1990 r., od 28 września 1990 r. do 7 lipca 1992 r., od 26 lipca do 24 sierpnia 1992 r., od 5 września do 4 listopada 1992 r., od 11 listopada do 30 listopada 1992 r. pracował jako dyżurny ruchu w P. S.A. na Stacjach Rejonowych K. i R..

W okresie zatrudnienia na stanowisku adiunkta służby trakcji w P. [...] od 1 września 1975 r. do 30 listopada 1978 r. wnioskodawca odbył zasadniczą służbę wojskową od 28 października 1975 r. do 15 października 1977 r., po której powrócił do pracy w tym przedsiębiorstwie na to samo stanowisko. P. S.A. Centrala wystawiła mu zaświadczenie, że praca na stanowisku adiunkta w okresie od dnia 1 września do 27 października 1975 r. była zatrudnieniem w szczególnych warunkach. W sprostowaniu tego dokumentu w piśmie z 9 lutego 2011 r. podała, że wnioskodawca był zatrudniony na wymienionym stanowisku pracy w okresie od dnia 1 września 1975 r. do dnia 30 listopada 1978 r. Wskazane w świadectwie pracy w warunkach szczególnych okresy zatrudnienia w P. [...] organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych, z wyłączeniem okresu odbytej służby wojskowej oraz okresów urlopów bezpłatnych i zwolnień chorobowych.

Niezaliczenie zasadniczej służby wojskowej do szczególnego stażu pracy Sąd pierwszej instancji uznał za istotę sporu, którą zweryfikował na korzyść wnioskodawcy stosownie do utrwalonej judykatury Sądu Najwyższego w tej kwestii oraz ocenił, że łącznie z uwzględnionymi przez organ rentowy okresami prac wykonywanych w P. w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 29 dni wnioskodawca spełnił ostatni warunek co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymagany do nabycia spornej emerytury pomostowej.

W apelacji organ rentowy twierdził, że ubezpieczony nie legitymuje się żadnym wymaganym stażem szczególnego zatrudnienia, ponieważ w aktualnym stanie prawnym praca, którą wnioskodawca wykonywał na kolei nie jest już szczególnym zatrudnieniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych. Pomimo to Sąd drugiej instancji uznał, że istota sporu sprowadzała się do kontestowanej przez organ rentowy kwalifikacji prawnej okresu odbytej przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1975 r. do 15 października 1977 r. podczas stosunku pracy, w którym świadczył pracę w szczególnych warunkach zatrudnienia. W tym zakresie Sąd ten za bezsporne uznał to, że po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej i przed upływem miesiąca od jej ukończenia wnioskodawca powrócił do zatrudnienia w warunkach szczególnych do pracodawcy, u którego był zatrudniony w chwili powołania go do tej służby, argumentując że skoro zarówno „przed wojskiem jak i po wojsku wykonywał czynności rewidenta jako rzemieślnik odpowiedzialny za przegląd pojazdu i adiunkt sieci trakcyjnej P.”, to według utrwalonej w spornej kwestii judykatury nie było wątpliwości, że spełnił warunki z art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP, przeto okres zasadniczej służby wojskowej odbytej podczas zatrudnienia w warunkach szczególnych podlegał zaliczeniu do stażu pracy wymaganego do nabycia emerytury pomostowej. W szczególności w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych - pkt 6 wykazu prac szczególnych została wymieniona praca rewidenta taboru bezpośrednio potwierdzającego bezpieczeństwo pociągu, którą wykonywał w okresie „od 1.09.1975 r. do 27.10.1975 r. i od 16.10.1977 r. do 30.11.1978 r., co jednoznacznie wynika też z zeznań wnioskodawcy przed Sądem pierwszej instancji oraz dokumentacji osobowej za ten okres z P.”. Natomiast w pozostałym spornym okresie

szczególnego zatrudnienia był zwrotniczym i dyżurnym ruchu, „czego ZUS nie kwestionował”, a stanowiska te zostały także wyraźnie wymienione w pkt. 6 powołanego wykazu. Ponadto służbę wnioskodawcy na stanowisku funkcjonariusza milicji od 1 grudnia 1978 r. do 31 lipca 1981 r. traktuje się na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Takie okoliczności sprawiały, że po uwzględnieniu do wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach spornego okresu zasadniczej służby wojskowej wnioskodawca wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 cytowanej ustawy o emeryturach pomostowych, przeto spełnił wszystkie warunki do przyznania mu tego świadczenia.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił naruszenie: 1/ art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1924) w związku z pkt. 6 załącznika nr 2 do tej ustawy przez błędną wykładnię i przyjęcie, że wnioskodawca w okresach od 1 września do 27 października 1975 r., od 16 października 1977 r. do 30 listopada 1978 r., od 6 października 1981 r. do 30 czerwca 1982 r., od 1 lipca 1982 r. do 6 grudnia 1988 r., od 10 grudnia 1988 r. do 25 września 1990 r., od 28 września 1990 r. do 7 lipca 1992 r., od 26 lipca do 24 sierpnia 1992 r., od 5 września do 4 listopada 1992 r. i od 11 do 30 listopada 1992 r. będąc zatrudniony w P. „jako rewident taboru, rzemieślnik, zwrotniczy i dyżurny ruchu wykonywał prace w szczególnym charakterze - wymienione w pkt 6 załącznika nr 2 do ww. ustawy”, podczas gdy nie udowodnił żadnego (podkreślenie stosowane przez skarżącego) okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, 2/ art. 4 w związku z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez błędną wykładnię i przyjęcie, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania mu emerytury pomostowej, podczas gdy po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i nie legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i ust. 3 tej ustawy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący organ rentowy twierdził, że skarga jest oczywiście uzasadniona, „ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] rażąco narusza prawo” wskutek przyjęcia, że ubezpieczony osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany do przyznania spornej emerytury pomostowej. Dlatego skarżący organ wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie odwołania, ewentualnie domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku, a także poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pomimo braku precyzji i mało zrozumiałych, niespójnych, a nawet wewnętrznej sprzecznych twierdzeń zawartych we wniesionej skardze kasacyjnej okazała się ona usprawiedliwiona, ponieważ doszło do przedwczesnego zastosowania na korzyść ubezpieczonego przepisów prawa materialnego w niedostatecznie ustalonym stanie faktycznym spornej sprawy, co mogło oznaczać kwalifikowanie wadliwą subsumcję niewystarczających ustaleń faktycznych pod materialnoprawne podstawy kasacyjnego zaskarżenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2011 r., II PK 241/10, LEX nr 817524). Wprawdzie z braku proceduralnych zarzutów kasacyjnych w postępowaniu kasacyjnym możliwe było uznanie za wiążące ustaleń faktycznych zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wedle których ubezpieczony do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych spełnił warunek co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy i nabył prawo do spornej emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, choćby po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał szczególnego zatrudnienia, tyle że takie konkluzje nie zostały przekonująco uzasadnione, chociaż skarżący zanegował je tylko totalnym zaprzeczeniem, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W spornym zakresie skarżący utrzymywał bowiem, że wszystkie prace, które ubezpieczony wykonywał podczas zatrudnienia w P., były wprawdzie szczególnym zatrudnieniem w „dawnym” i nadal obowiązującym stanie prawnym przy ustalaniu z tytułu spornego zatrudnienia prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach, (której ubezpieczony nie nabył ze względu na brak wymaganego co najmniej 25-letniego ogólnego stażu ubezpieczenia do 1 stycznia 1999 r.), ale nie są to już prace w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych i pkt 6 załącznika Nr 2 wykonywane „bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów”, przeto nie mogą być uwzględnione do ustalenia spornej emerytury pomostowej. Równocześnie skarżący organ nie podał żadnych, w tym konkretnych argumentów sprzeciwiających się uznaniu przez Sąd drugiej instancji, że praca ubezpieczonego przed rozpoczęciem zasadniczej służby wojskowej i po jej zakończeniu polegała na wykonywaniu obowiązków rewidenta taboru bezpośrednio potwierdzającego bezpieczeństwo pociągu, które jest stanowiskiem wymienionym w pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych - wykazie prac o szczególnym charakterze. Nie podlega kwestii, że tylko wtedy, gdyby zasadnicza służba wojskowa przypadła w okresie szczególnego zatrudnienia w rozumieniu także przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, to taki okres służby odbytej w czasie zatrudnienia na stanowisku rewidenta taboru bezpośrednio potwierdzającego bezpieczeństwo pociągu podlegałby zaliczeniu do szczególnego stażu pracy dla potrzeb nabycia także emerytury pomostowej. Bez wątplenia takim szczególnym zatrudnieniem ubezpieczonego była i jest praca wykonywana na stanowiskach zwrotniczego i dyżurnego ruchu, która została wymieniona w pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych jako praca bezpośrednio przy ustawianiu drogi pociągów, a nie tylko przy ustawianiu drogi pojazdów **metra** (niezrozumiałe pogrubięcie stosowane przez skarżący organ). Tymczasem w żadnym razie sporne zatrudnienie w szczególnych warunkach pracy dla potrzeb ustalenia prawa do emerytury pomostowej nie ogranicza się do prac wykonywanych bezpośrednio przy ustawianiu jedynie drogi pojazdów metra, ale dotyczy także i przede wszystkim prac „bezpośrednio przy ustawianiu drogi pociągów”, które poruszają się po oczywiście rozleglejszych przewozowych szlakach kolejowych niż pojazdy metra.

Pomimo przyjęcia przez Sąd drugiej instancji, że wszystkie prace ubezpieczonego na zajmowanych stanowiskach w P. były pracami świadczonymi bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów, które stanowiły i nadal stanowią szczególne zatrudnienie w rozumieniu aktualnie obowiązującego pkt 6 załącznika Nr 2 (wykazu prac w szczególnym charakterze) do ustawy o emeryturach pomostowych, wniosek skarżącego o oczywistym uzasadnieniu skargi kasacyjnej wymagał weryfikacji zaskarżonego wyroku przede wszystkim ze względu na niedostateczne ustalenia faktyczne co do rodzaju spornego zatrudnienia, które ubezpieczony wykonywał przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, co mogło naruszyć materialnoprawne podstawy kasacyjnego zaskarżenia, z uwzględnieniem zasady, że prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków ustawowych wymaganych do jego deklaratoryjnego ustalenia (art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach). Także zatem sporne prawo do emerytury pomostowej wymaga niebudzącego wątpliwości udowodnienia spełnienia wszystkich ustawowych warunków kreujących według przepisów ustawy o emeryturach pomostowych (*ex lege*) takie uprawnienie, które nie powinno być oparte na niedostatecznych lub potencjalnie błędnych ustaleniach organu rentowego lub sądów ubezpieczeń społecznych.

W tym zakresie Sąd Najwyższy miał na uwadze, że spór o emeryturę pomostową wywołała niespójna i wewnętrznie sprzeczna odmowna decyzja emerytalna pozwanego organu rentowego z 22 października 2015 r. W tej decyzji pozwany organ rentowy najpierw zaliczył ubezpieczonemu wszystkie okresy zatrudnienia na P. do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, z wyłączeniem m.in. okresu odbytej zasadniczej służby wojskowej, ale następnie wykluczył w całości szczególny charakter kolejowego stażu pracy w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych ogólnikowym twierdzeniem, że ubezpieczony nie wykonywał żadnych prac, o których mowa w załącznikach nr 1 i 2 do tej ustawy, chociaż w końcowej części uzasadnienia tej decyzji przyjął za udowodnione 14 lat 10 miesięcy i 29 dni stażu „w szczególnych warunkach/charakterze w myśl art. 4”. Rozpoznając odwołanie od tej odmownej decyzji emerytalnej Sądy obu instancji uznały za niezbędne wyjaśnienie kwestii

zaliczenia okresu zasadniczej służby wojskowej do co najmniej 15-letniego szczególnego stażu pracy kolejowej wymaganego do przyznania spornej emerytury pomostowej i spór ten rozstrzygnęły na korzyść ubezpieczonego z uwzględnieniem dominującej judykatury (poczynając od wyroku Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 434 i następnie dalej idącej uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 lipca 2015 r., III UZP 4/15, OSNP 2014 nr 3, poz. 42), ale oceniły niedostatecznie ustalony stan faktyczny przedmiotowej sprawy. W tej części Sąd pierwszej instancji wskazał na szczególne zatrudnienie przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej na stanowisku „adiunkta” w P. [...], które nie zostało wymienione w aktualnie obowiązującym pkt. 6 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych jako zawód o szczególnym charakterze „bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów”. Tymczasem nie może podlegać kwestii, że zaliczenie odbytej zasadniczej służby wojskowej do co najmniej 15-letniego stażu szczególnego zatrudnienia niezbędnego do przyznania emerytury pomostowej zależy od ustalenia, że praca w charakterze „adiunkta P.”, którą miał wykonywać ubezpieczony przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, była i w aktualnym stanie prawnym kwalifikuje się jako szczególne zatrudnienie w rozumieniu pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62), tyle że w aktualnym wykazie prac o szczególnym charakterze nie zostało zamieszczone stanowisko „adiunkta P.”, chyba że doszło do zmiany nazwy tego zawodu na jedno ze stanowisk wymienionych w pkt 6, na których według aktualnej terminologii wykonywane są prace „bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów”.

Kwestię tę dostrzegł Sąd drugiej instancji, który przyjął, że podczas spornego zatrudnienia ubezpieczony był rewidentem, gdyż „zarówno przez wojskiem jak i po wojsku wykonywał czynności rewidenta jako rzemieślnik odpowiedzialny za przegląd pojazdu i jako adiunkt sieci trakcyjnej P.”, dlatego zasadnicza służba wojskowa, którą ubezpieczony odbył podczas tego zatrudnienia podlegała zaliczeniu do stażu szczególnego zatrudnienia wymaganego do przyznania emerytury pomostowej. Taka konkluzja była co najmniej przedwczesna, jeżeli zważyć, że w dołączonym do wniosku emerytalnego kwestionariuszu dotyczącym

okresów ubezpieczenia ubezpieczony wskazał, że w okresie od 1 września 1975 r. do 30 listopada 1978 r., podczas którego odbył zasadniczą służbę wojskową od 28 października 1975 r. do 15 października 1977 r., pracował jako „elektromonter specjalista” w P. [...], co częściowo koresponduje ze świadectwem pracy z dnia 30 listopada 1978 r., które potwierdzało, że zajmował stanowisko „adiunkt kp - staż”, a „ostatnio” elektromontera specjalisty. Wprawdzie w tym zakresie ubezpieczony wyjaśniał przed Sądem pierwszej instancji (k. 12 a. s.), że był „rzemieślnikiem specjalistą na stacji osobowej” odpowiedzialnym za przegląd „pojazdu elektrycznego przed ruszeniem ze stacji”, który pracował przy usuwaniu drobnych awarii i sprawdzaniu prawidłowości działania pantografów, ale jednocześnie podał, że szkolił się także w zakresie wymaganym do objęcia wyższego stanowiska adiunkta służby trakcyjnej P., poświęcając na to kilka godzin dziennie. Końcowy egzamin kwalifikacyjny w zawodzie adiunkta służby trakcyjnej o specjalności eksploatacja i naprawa taboru elektrycznego złożył 2 lutego 1978 r. już po odbyciu zasadniczej służby wojskowej. Takie okoliczności wymagają precyzyjnego wyjaśnienia istoty sporu o to, czy prace wykonywane przez ubezpieczonego przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej polegały na bezpośrednim ustawianiu drogi przebiegu pociągów, które ubezpieczony miał sprawdzać pod względem bezpieczeństwa, choćby drobne awarie lub przeglądy pantografów wykonywał wraz z rewidentem bezpośrednio potwierdzającym wymagane bezpieczeństwo pojazdów szynowych. W tym niedostatecznie wyjaśnionym zakresie ubezpieczony wyjaśniał, że nie zajmował się wówczas „ustawianiem drogi przebiegu pociągów”, a takie zatrudnienie wykonywał dopiero później na stanowiskach zwrotniczego i dyżurnego ruchu. Taki stan rzeczy wymaga ponownej weryfikacji prawnej materialnoprawnych zarzutów skargi kasacyjnej w zakresie co najmniej przedwcześnie przyznanej ubezpieczonemu emerytury pomostowej także z uwagi na brak rozważań, czy ubezpieczony w okresie od 1 września 1975 r. do 30 listopada 1978 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązki odpowiadające czynnościom rewidenta taboru bezpośrednio potwierdzającego bezpieczeństwo pociągu, które kwalifikuje się jako prace „bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów” (pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych), jeżeli w istotnym rozmiarze dobowego lub

tygodniowego czasu pracy ubezpieczony przyuczał się do zawodu adiunkta służby trakcyjnej w obsłudze kolejowych sieci trakcyjnych, po których poruszają się elektryczne pojazdy szynowe. Stan takich sieci wymaga kontroli, przeglądów, naprawy lub odtworzenia bezpiecznej drogi przebiegu pociągów elektrycznych (por. dostępny w Internecie załącznik do zarządzenia Nr [...] Zarządu P. - instrukcja P. o utrzymaniu sieci trakcyjnej), tyle że adiunkt służby trakcyjnej nie został wymieniony w pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, być może ze względu na zmianę terminologii tego stanowiska pracy, co wymaga procesowej weryfikacji. Tylko w razie przekonującego wykazania, że prace adiunkta lub rzemieślnika odpowiedzialnego za przegląd pociągów pod względem wymagań bezpiecznego udziału w ruchu kolejowym, które ubezpieczony miał wykonywać przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, były i nadal stanowią w aktualnym stanie prawnym szczególne zatrudnienie w rozumieniu pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, uprawnione byłoby zaliczenie tych okresów oraz odbytej podczas tego zatrudnienia zasadniczej służby wojskowej do co najmniej 15-letniego stażu szczególnego stażu pracy wymaganego do przyznania ubezpieczonemu spornej emerytury pomostowej.

Równocześnie nie podlega kwestii, że w aktualnym wykazie prac o szczególnym charakterze (pkt 6 załącznika Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych) wyrażnie wymienia się szczególne zatrudnienie na stanowiskach zwrotniczego i dyżurnego ruchu pociągów, przeto bezpodstawny i bezzasadny był kasacyjny zarzut w odniesieniu do okresów zatrudnienia ubezpieczonego na takich stanowiskach pracy, co dyskwalifikowało kasacyjne twierdzenie, jakoby ubezpieczony nie legitymował się „żadnym” okresem szczególnego zatrudnienia w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając powyższe na uwadze, a przede wszystkim potrzebę uzupełnienia oraz zweryfikowania niedostatecznie wyjaśnionych okoliczności faktycznych i warunków prawnych koniecznych do prawidłowego orzekania o prawie do spornej emerytury pomostowej, Sąd Najwyższy wyrokował jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c.